

Európai
Bizottság

PÁRBESZÉD AZ UNIÓS POLGÁROKKAL – RAGADJUK MEG A LEHETŐSÉGET

*Luc Van den Brande,
az Európai Bizottság elnökének különleges tanácsadója által írt jelentés*

ÖSSZEFOGLALÁS

2017. október

Az EU az utóbbi időszakban komoly identitásválságon ment keresztül: az évtizedforduló óta jelentős gazdasági és társadalmi kihívásokkal, fokozódó euroszkeptizmussal és szélsőségesekkel, valamint az európai projekt iránti bizalom csökkenésének korábban példa nélküli jeleivel szembesültünk. Ezt figyelembe véve Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke mandátumának kulcsfeladataként határozta meg azt, hogy a válság után építsük újjá a hidakat Európában, és állítsuk helyre az európai polgárok bizalmát. E célból két fő fellépést javasolt: az uniós szakpolitikáknak a legfontosabb gazdasági és társadalmi kihívásokra való összpontosítását és a demokratikus legitimitás megerősítését.

Ezzel összefüggésben Juncker elnök Luc Van den Brande-t, Flandria volt miniszterelnökét, a Régiók Európai Bizottságának korábbi elnökét az uniós polgárokkal folytatott párbeszéd különleges szakértőjének nevezte ki. E különleges szakértői megbízatásnak részét képezte egy jelentés elkészítése arról, hogyan erősíthetők meg az EU és az uniós polgárok közötti kapcsolatok.

A Van den Brande jelentés számba veszi a Bizottság kommunikációs tevékenységeit; független dokumentum, amely nem feltétlenül tükrözi a Bizottság véleményét. Megvizsgálja az egyéb uniós és nemzeti szereplők tekintetében a nyilvánossággal folytatott párbeszéd előmozdítása terén jelentkező szinergiákat. Keretet határoz meg a polgárokra jobban összpontosító Unió megvalósításához, és kifejti, hogy a helyi és regionális hatóságokkal/intézményekkel kialakítandó új partnerségi formák és kommunikációs technológiák miképpen járulhatnak hozzá a polgárokkal kapcsolatos létesítő új hidak építéséhez. Kiemeli az európai fiatalok kulcsfontosságú partnerként való bevonásának jelentőségét is. A jelentés konkrét kommunikációs iránymutatásokkal és ajánlásokkal zárul. A jelentés itt olvasható: https://ec.europa.eu/commission/publications/reaching-out-eu-citizens-new-opportunity_en

ÚJ KAPCSOLAT KIÉPÍTÉSE AZ EU ÉS POLGÁRAI KÖZÖTT

Mindeközben a politikai és a gazdasági helyzet egyaránt kedvezően alakul. Az európai gazdaság egyértelműen a válságból való kilábalás útján halad. Az uniós intézmények iránti bizalom helyre állt: a 2017 májusában folytatott 87. sz. Eurobarométer-felmérés szerint a válaszadók 68%-a érzi magát uniós polgárnak, és 56%-uk derűlátó az EU jövőjével kapcsolatban. Az Európai Bizottság és a többi uniós intézmény előtt most az a kihívás áll, hogy e lendületet kihasználva új megközelítés alapján vegyék fel a kapcsolatot a nyilvánossággal – új **hozzáállással**.

E keret vonatkozásában beszélt Juncker elnök az Unió 2017-es helyzetét értékelő beszédében arról, hogy fogjuk be a szelet az EU hajójának vitorláiba. Elkötelezte magát egy pozitív menetrend mellett – egy olyan Európa megvalósítását tűzve ki célul, amely védelmet nyújt, eszközöket ad polgárai kezébe, és garantálja a biztonságot –, és emellett is, hogy egészen a 2019 júniusában esedékes európai parlamenti választásokig folytassuk a vitát Európa jövőjéről.

A jelentés szerint most minden korábbi időszaknál nagyobb jelentősége van annak, hogy az Európai Unió a polgárokat helyezze politikai fellépésének középpontjába. A polgárok bizalmának visszaszerzése érdekében a jelentés sürgős fellépést javasol, az alábbi négy, egymást kiegészítő tengelyre alapozva:

- A polgárokat foglalkoztató kérdésekre reagáló szakpolitikák kialakítása. Az emberek nem csupán **tényeket** akarnak látni; azt szeretnék, hogy részt vehessenek a **döntésekben**, és megvitathassák a lehetőségeket, majd ezek alapján cselekedhessenek.
- Tényleges, valódi részvételi demokrácia megvalósítása, amely lehetőséget nyújt a polgároknak arra, hogy az Unió belüli politikai élet főszereplőivé válhassanak. E részvételnek köszönhetően – mely a partnerségi megállapodások új formái révén valósítható meg, különösen helyi és regionális szinten – a polgárok jobban tudnának azonosulni az egész európai projekttel. Az EU-nak emellett teljes mértékben el kell ismernie és ki kell aknáznia a civil társadalom gyakran új megoldásokat meghatározó képviselőinek szakértelmét.
- Az új kommunikációs eszközök teljes körű felhasználása arra, hogy az uniós polgárok az életüket közvetlenül érintő uniós kérdésekkel kapcsolatban könnyebben hozzáférjenek a digitális tartalmakhoz, és maguk is létrehozhassanak ilyen tartalmakat. Az új technológiák – és különösen a közösségi média – révén lehetőség nyílik arra, hogy a polgároknak közvetlenül fejezzék ki véleményüket, és az emberek Európa-szerte hallassák a hangjukat.
- A fiatalok elsődleges célközönségként való megszólítására vonatkozó új megközelítés meghatározása, a fiatalabb generációk érdeklődését megragadó, értékalapú narratíva kialakításával, valamint biztosítva számukra azokat az eszközöket, amelyek révén az európai projekt új vezetőivé válhatnak. Tekintettel arra, hogy az európaiak több mint 40%-a 35 év alatti, a fiatalok továbbra is, sőt még inkább kulcsfontosságú partnereink a kommunikáció és a párbeszéd terén.

FŐBB JAVASLATOK

A jelentés javaslatok széles körét foglalja magában. A javaslatok első csoportja a részvételi demokrácia uniós intézményeken belüli megvalósítására vonatkozik. A szerző szerint a Szerződés és a már létező eszközök széles körű lehetőségeket kínálnak, amelyeket fel kell tárni, mivel igencsak kívánatos a polgárok közötti, uniós szintű párbeszéd előmozdítása. Ez még nagyobb jelentőséggel bír amiatt, hogy a fiatalok előnyben részesítik a konkrét cselekvésekhez és kérdésekhez kapcsolódó politikai fellépéseket. A polgárok és az intézmények közötti párbeszédet meg kell erősíteni és a lehető legszélesebbé kell tenni, hogy a nyilvánosságtól érkező észrevételek is teret kapjanak. A napirendre tűzendő kérdéseket egyértelműen az alulról jövő kezdeményezések alapján kell meghatározni, hogy a polgárok egy olyan megreformált rendszerben vehessenek részt a döntéshozatalban, amely alulról felfelé építkezve alakítja ki a konszenzust.

A jelentés azt ajánlja, hogy a polgárok uniós ügyekről való tájékoztatásáért való felelősség megosztása érdekében az intézmények és a tagállamok között fejlesszék ki a kommunikációs partnerségi megállapodások új generációját. E tekintetben a legalkalmasabb módszernek a regionális és helyi hatóságokkal való új partnerségek kialakítása tűnik, mivel közelségük megkönnyíti számukra a polgárokkal való kapcsolattartást. A jelentés azt is kiemeli, hogy erősíteni kell az oktatás európai dimenzióját, hogy jobban felkészíthessük a különböző háttérrel és adottságokkal rendelkező fiatalokat a **párbeszédet fenntartó** közösségi életre. Az Európa jövőjéről jelenleg folyó párbeszéd keretében az oktatás társadalmi szerepét annak minden vetületére kiterjedően tárgyalni kell. A jelentés hangsúlyozza továbbá annak jelentőségét, hogy a polgárokat fel kell ruházni az Unió közös demokratikus életének minden – azaz helyi, regionális és nemzeti – szintjére kiterjedő, teljes körű részvétel jogával.

A javaslatok a Bizottság olyan tevékenységeire is vonatkoznak, amelyek végrehajtása már folyamatban van. Például a Bizottság által Unió-szerte rendszeresen megszervezett civil párbeszédok elősegítik az EU és az uniós polgárok közötti kapcsolattartást: 2015 januárja és 2017 szeptembere között 145 városban és településen 333 civil párbeszédet rendeztek. A polgárokkal való partneri kapcsolattartásban és az EU-val való kapcsolatfelvételük elősegítésében alapvető szerepet játszó, több mint 500 **Europe Direct központnak** tájékoztató pontként centrálisabb feladatkört kell betöltenie.

A jelentés 15 iránymutatást tartalmaz a kommunikációs tevékenységek javítására vonatkozóan, az uniós kérdésekről való tájékoztatás uniós intézmények és a tagállamok közötti megfelelőbb koordinációjától kezdve a civil párbeszédok olyan új generációjának elindításáig, amelybe a kulturális, művészeti és sportélet képviselőit is bevonják.

A jelentés 15 további általános ajánlással zárul, amelyek többek között olyan szerteágazó javaslatokra vonatkoznak, mint az Európa jövőjének végiggondolása és megvitatása céljából alulról szerveződő, decentralizált „civil fórumok” ösztönzése vagy a cseréket és hálózatépítést többek között a helyi politikusok körében elősegítő – az Erasmus+ tapasztalatain alapuló – új programok előmozdítása.

Luc Van den Brande életrajza az alábbi internetes oldalon érhető el: https://ec.europa.eu/info/files/cv-luc-van-den-brande_en